

Obchodné modely pre realizáciu a financovanie GES projektov vo verejnom sektore

Marcel Lauko

Energy Centre Bratislava, s.r.o.

EUKI EmpowerClimate/Covenant of Mayors/EUCF

16. jún, 2022, Mestský úrad v Prešove, Jarkova 24

- **Legislatívne vymedzenie:**

- Zákon č. 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti – § 17, § 18 a § 19
- Garantovanou energetickou službou je energetická služba poskytovaná **na základe zmluvy o energetickej efektívnosti**
- Zmluvou o energetickej efektívnosti je zmluva uzatvorená medzi poskytovateľom garantovanej energetickej služby a prijímateľom garantovanej energetickej služby, na základe ktorej je poskytovateľovi garantovanej energetickej služby **odplata za poskytnuté služby uhrádzaná podľa toho, či skutočne dosiahol zmluvne určené hodnoty zlepšenia energetickej efektívnosti**

- **Špecifiká verejného sektora**

- Zákon č. 4/2019 Z.z. – mení 321/2014 Z.z. – zavádza **povinné použitie vzorovej zmluvy** o energetickej efektívnosti pre verejný sektor
- Využitie novej metodiky EUROSTAT-u, ktorá umožňuje vykazovať **projekty EPC** financované zo súkromných zdrojov **mimo verejný dlh**

⊙ **Koncepcie rozvoja GES vo verejnej správe Slovenskej republiky**

- ⊙ princípy GES v kontexte Eurostat-u – vysvetlenie pre VS,
- ⊙ **pozícia poradcu,**
- ⊙ účtovanie, daňové aspekty, podporná schéma (SIEA pre ÚOŠS?)

⊙ **Zákon č. 4/2029 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 321/2014 Z. z.**

- ⊙ rozsah práv a povinnosti vlastníka alebo správcu majetku verejnej správy pri prenechaní majetku verejnej správy poskytovateľovi GES
- ⊙ upravuje zmluvu o energetickej efektívnosti v rozsahu nutnom pre verejný sektor (rozdelené podľa segmentov) a pre plnenie požiadaviek metodiky Eurostatu
- ⊙ záväznosť vzorovej zmluvy
- ⊙ koncesné riziko

⊙ **Usmernenie EUROSTATu pre vykazovanie EPC projektov v systéme národných účtov**

- ⊙ EPC projekty, ktoré zodpovedajú stanoveným požiadavkám budú v rámci národných účtov zúčtované (vykázané mimo verejného dlhu) spôsobom uvedeným v usmernení

⊙ **Guide for statistical treatment of EPC**

- ⊙ návod pre štatistikov a informácia pre trh
- ⊙ vzťahuje sa len na zmluvy o EPC, kde klientom je verejný subjekt a poskytovateľom EPC súkromný subjekt
- ⊙ detailne **popisuje spôsob hodnotenia vykazovania** zmlúv o EPC na/mimo súvahy verejného sektora z pohľadu Eurostat-u
- ⊙ **nejde o záväznú reguláciu obsahu** zmluvy – t.j nezakazuje zmluvy, ktoré nebudú môcť byť vykázané mimo súvahy verejného sektora
- ⊙ 16 hodnotených tém + spôsob vyhodnotenia

⊙ **Kľúčové rozdiely oproti doterajším zmluvám**

- ⊙ Trvanie minimálne 8 rokov
- ⊙ Oprávnená iba inštalácia aktív prinášajúcich úspory energie (investície do dodatočnej miestnej výroby energie – mimo KVET – maximálne do 50% investičných nákladov)
- ⊙ Na pokrytie prevádzkových platieb (splátka investície vrátane nákladov financovania a úhrady za služby) je možné využiť iba úspory energie
- ⊙ Prevádzkové platby (navýšené o prípadné vládne financovanie) nesmú prevyšovať úspory – celkovo aj po jednotlivých rokoch (tu je určitá flexibilita)

⊙ **Kľúčové rozdiely oproti doterajším zmluvám**

- ⊙ Poskytovateľ GES zodpovedá za zabezpečenie prevádzkyschopnosti aktív počas celého trvania zmluvy
- ⊙ Musí byť možnosť upraviť (znížiť) platby klienta v prípade nedosahovania úspor – problém s odpredajom pohľadávok
- ⊙ Pridelení nadúspor musia ísť minimálne 2/3 poskytovateľovi GES

GES – príležitosti a obmedzenia

Príležitosti

- **Potreba komplexnej obnovy (verejných) budov**
- **Limitované (verejné) rozpočty na obnovu**
- **Možnosť využitia potenciálu úspor prevádzkových (energetických) nákladov na financovanie investičných nákladov (postupné splácanie)**

Obmedzenia

- **Komplexná obnova budovy by mala zahŕňať aj zvýšenie kvality**
- **Pri GES projektoch riešenie navrhuje poskytovateľ – potrebné rozšíriť aj na zvyšovanie kvality (neenergetické opatrenia)**
- **Prísna regulácie pre GES vo verejnom sektore**

GES – možnosti implementácie

Čistý GES

- Limitované možnosti uplatnenia

Kombinácia GES + Zmluva o dielo

- Eliminuje niektoré obmedzenia GES vo verejnom sektore

Projekt typu EPC mimo Zákona o energetickej efektívnosti

- Umožňuje využitie úspor všetkých prevádzkových nákladov

Čistý GES

- **Limitované možnosti uplatnenia:**
 - Väčšinou len na čiastkové projekty zamerané na technológie
 - V prípade komplexných budov vychádza zriedkavo (možné zlepšenie v prípade kombinácie s EŠIF)
 - Neumožňuje realizovať opatrenia neprinášajúce úspory energie
 - **Zmluvný rámec**
 - Zmluva o energetickej efektívnosti pre verejný sektor (vzorová, v súlade s metodikou EUROSTAT-u pre off-balance reportovanie)
 - **Financovanie**
 - Komerčné, zabezpečuje poskytovateľ GES – bez dopadu na zvýšenie verejného dlhu
 - Prípadné financovanie z rozpočtu klienta treba tiež splatiť z úspor
 - Spolufinancovanie z EŠIF (nie POaO) nie je potrebné splatiť z úspor – zlepšuje ekonomiku projektov
-

Čistý GES

- **Obstarávanie:**

- Riešenie nie je vopred zadefinované – generuje sa v rámci obstarávania – každý uchádzač navrhuje svoje
- Prístup Design&Build
- Rovnaký prístup pri všetkých modeloch

Kombinácia GES + Zmluva o dielo

- **Možnosti uplatnenia:**

- Umožňuje realizáciu komplexných projektov s maximálnym využitím budúcich úspor energie, ktorých výška je garantovaná

- **Zmluvný rámec**

- Zmluva o energetickej efektívnosti pre verejný sektor (vzorová, v súlade s metodikou EUROSTAT-u pre off-balance reportovanie) – slúži pre realizáciu opatrení prinášajúcich úspory energie, ktoré sú ekonomicky návratné počas trvania zmluvy
- Zmluva o dielo – slúži pre realizáciu opatrení nesúvisiacich so spotrebou energie, prípadne energetických nenávratných počas trvania zmluvy
- Obstarávanie a realizácia ako jeden projekt jedným dodávateľom/poskytovateľom GES
- V prípade ZoD je možné vybrané časti obstarávať aj podľa pripravenej projektovej dokumentácie

- **Financovanie**

- GES – komerčné, zabezpečuje poskytovateľ GES – bez dopadu na zvýšenie verejného dlhu; možnosť kombinácie s ESIF
- ZoD – nie je presne definované, spravidla rozpočet klienta, ale možno využiť aj dodávateľské financovanie; nie je možné využiť off-balance reportovanie – ovplyvňuje zadlženosť

Projekt typu EPC mimo Zákona o energetickej efektívnosti

- **Možnosti uplatnenia:**

- Umožňuje realizáciu komplexných projektov s využitím budúcich úspor prevádzkových nákladov, ktorých výška je garantovaná – zameranie na zvýšenie prevádzkovej efektívnosti

- **Zmluvný rámec**

- Zmluva o dielo s rozšírenými zárukami
- Vybrané časti obstarávať aj podľa pripravenej projektovej dokumentácie

- **Financovanie**

- Nie je presne definované
- Spravidla komerčné, zabezpečuje dodávateľ – on-balance, t.j. ovplyvňuje verejný dlh
- Investícia a služby nemusia byť kompletne splatené iba z úspor – možnosť zahrnúť aj neenergetické opatrenia

Ďakujem za pozornosť !!!

Marcel Lauko
lauko@ecb.sk

Energetické Centrum Bratislava je členom
Asociácie poskytovateľov energetických služieb
www.apes-sk.eu

APES

Energetické centrum Bratislava
Ambrova 35, 831 01 Bratislava, Slovak Republic
Tel.: +421 2 593 000 91,
e-mail: office@ecb.s,
web: www.ecb.sk

energy **centre**
BRATISLAVA